

SKALSUMER BLITZ
(PARAMOUNT X OMAN)

Betr. NVI 77% (cijfers op zwartbontbasis)

kg m.	% v.	% e.	kg v.	kg e.	Inet	NVI	lvd.
+2182	-0,28	-0,08	+65	+67	+413	+271	+580

Exterieurindex 80% betr. 88 100 112

frame	101			
robuustheid	103			
uier	104			
benen	106			
totaal	105			
hoogtemaat	100			
voorhand	105			
inhoud	103			
openheid	103			
kruisligging	98			
kruisbreedte	101			
beenstand achter	104			
beenstand zij	96			
klauwhoek	104			
beengebruik	105			
vooruieraanhechting	102			
voorspeenplaatsing	108			
speenlengte	100			
uierdiepte	100			
achteruierhoogte	101			
ophangband	99			
achterspeenplaatsing	100			
conditiescore	103			
celgetal	106			
vruchtbaarheid	98			
klauwgezondheid	101			
afkalfgemak	104			
karakter	103			
melksnelheid	102			
levensv. geboorte	96			
levensv. afkalven	103			
geboortegemak	105			
persistentie	106			
laatrijphheid	99			
aAa-code	543612			

'Twee vingers in de neus'

Op zoek naar fotokoeien bekeek Marcel Hellegers van CRV al een dertigtal Blitzdochters. 'Bij zo'n productievererving denken veel mensen aan tere koeien, maar dat zijn de Blitzdochters allerminst. Ze hebben veel breedte, ribwieling en melktype mét conditie. Ze produceren met twee vingers in de neus. Alleen in uieraanhechting en schouderpartij zijn ze soms niet het fraaist afgewerkt.' Het beengebied en de uierkwaliteit zijn volgens Hellegers sterke exterieuronderdelen.

Hessel Agema: 'De Pietjes zijn karaktervolle koeien met enorm veel lust om te produceren'

Veel melk verzekerd

De Skalsumer Pietjefamilie werd wereldberoemd door de populaire stier Sunny Boy. Later volgden Jorryn en Lucifer. Met Blitz breekt er nu weer een nieuwe fokstier door uit de dominant fokkende Pietjefamilie. En opnieuw een echte melkvererver.

tekst **Florus Pellikaan**

Na een indexdraai maken sommige veehouders in de Excel-sheets met fokwaarden hun eigen ranking op kenmerken die ze belangrijk vinden. Wie dat na de augustusdraai gedaan heeft voor het productiekennmerk Inet, zal tot een opmerkelijke conclusie zijn gekomen. Boven aan de lijst van alle zwartbonte stieren (zowel dochtergeteste als genoomstieren en zowel binnenlands als buitenlands geteste stieren) verschijnen respectievelijk de Nederlandse Skalsumer Blitz en de Britse Ballycairn Oman Pello. Beide stieren zijn afkomstig uit de Pietjefamilie en hebben zeven generaties terug in de moeder van Sunny Boy, Pietje 175, hun gezamenlijke voorouder. Het verervingspatroon van de twee stieren verschilt welgeteld 110 kg melk op een melkplas van meer dan 2000 kilo, +0,01% eiwit en één punt totaal exterieur. Op basis daarvan lijkt er een duidelijk verervingspatroon in de Pietjefamilie verankerd te zitten en dat is vooral veel, heel veel melk.

Al jaren foktechnische interesse

Voor Jaap Brinkman, foktechnicus bij CRV, is het geen verrassing dat zowel Pello als Blitz dit profiel laten zien. 'Ik kom nog niet zo lang op het bedrijf van Hessel Agema, maar wanneer je de genetische aanleg van de Pietjes bekijkt, moet je heel hard zoeken om er een te vinden met minder dan 1000 kilo melk. De familie onderscheidt zich echt in melkaanleg.'

De succesvolle fokkerij binnen de Pietjefamilie stond jaren onder regie van Minne Blanksma, maar toen hij zijn bedrijf stopte, verhuisde de koefamilie en het prefix Skalsumer in 1991 naar Hessel en Ettie Agema. Inmiddels draagt zo'n 75 procent van de koeien in de hoogproductieve stal in Kollumerpomp de naam Piet-

je. Het is voor Hessel Agema dan ook niet moeilijk om de familie te typeren. 'De Pietjes zijn sterke koeien die altijd de wil hebben om te vreten en de lust om te produceren, wat ze ook meemaken. Het karakter brengt de Pietjes tot wat ze zijn.' De beoogd bedrijfsopvolger van familie Agema, oud CRV-inspecteur August Ferwerda, vult de typering aan: 'Alles wat uit de Pietjes is gefokt, neemt de dominante genen over. Het karakter zag je terug bij de Sunny Boys, maar bijvoorbeeld ook bij de dochters van Kian, die Sunny Boy als moedersvader heeft.'

De moeder van Blitz, Skalsumer Pietje 736 (v. OMan), is een koe die perfect in het stereotiepe plaatje van een Pietje past. 'Het was een kolossale koe die altijd stond te vreten of lag te herkauwen, de productie heel gemakkelijk aankon en erg persistent was', verwijst Agema naar de generaliseerde lijsten. In de tweede lactatie produceerde ze in 305 dagen 17.399 kg melk met 3,95% vet en 3,48% eiwit. Ook de Addison grootmoeder van Blitz reikte tot vergelijkbare producties en schopte het zelfs tot een levenstotaal van ruim 122.000 kilo.

Door deze kwaliteiten heeft het de Pietjefamilie niet aan foktechnische belangstelling ontbroken. 'Er zijn weinig families in Nederland waar we al zoveel jaren foktechnisch wat mee doen als de Pietjefamilie', vertelt Brinkman.

Fijnere en grovere tak

De gehele Pietjefamilie overziend, schuwt Agema het niet om ook de iets minder sterke kant van de familie te benoemen. 'Het zijn koeien die je op details soms iets beter afgewerkt zou willen zien. Een mogelijke verklaring is dat we een stier als Addison misschien wat te agressief heb-

ben gebruikt. Dat heeft wel voor koeien met een grote productiecapaciteit gezorgd, maar ook voor een wat grove afwerking.' Ferwerda vult aan: 'Soms zou het beenwerk iets fijner, een ophangband iets sterker of de uieraanhechting iets vaster mogen zijn. Voor een boerenkoe is het doorgaans geen probleem, maar de Pietjes zijn gewoon geen showkoeien.' Met het verervingspatroon van de Pietjes in gedachten heeft Agema zijn fokkerijstrategie de laatste jaren wel iets veranderd. 'We zoeken niet meer naar stieren die 2000 liter vererven. Op een gegeven moment loopt de productie anders zo ver op dat er kunst- en vliegwerk in de verzorging voor nodig is en dat willen we niet. Daarom zoeken we nu naar stieren met rond de 1000 tot 1500 kilo melk en wat hoger exterieur.'

Een mooi voorbeeld van een eerste resultaat daarvan is de Goldwynzus van Blitz, Skalsumer Pietje 868, ingeschreven met 86 punten. Ze realiseert op dit moment een vaarzenlijst van 12.680 kg melk, 4,07% vet en 3,37% eiwit in 363 dagen. Binnen de Pietjefamilie is wel een duidelijk tweedeling te maken tussen – zoals Agema ze noemt – de fijnere Jorryntak en de grovere Sunny Boytak. 'De dieren uit de Jorrynlijn zijn iets fijner en iets zachtaardiger, die uit de tak van Sunny Boy zijn grover en harder. Wat betreft productie maken ze elkaar niet zo heel veel.'

Voor weiden en opstallen

Zowel de Engelse Pello als de Nederlandse Blitz stammen uit de tak van Sunny Boy en voor laatstgenoemde is dat terug te zien in zijn dochters (zie kader). Agema melkt zelf ook een dochter van Blitz. 'Het is een goed bruikbaar, hard beest met veel productiedrang. Ze is robuust en bezit

De met 86 punten ingeschreven Skalsumer Pietje 868 (v. Goldwyn) realiseert in 363 dagen een lijst van 12.680 kg melk, 4,07% vet, 3,37% eiwit en 122 lactatiewaarde

beste poten, alleen de uier is niet tot in detail afgewerkt.'

August Ferwerda vult aan: 'De stier Blitz is met zo'n ruime melkvererving en toch 105 voor voorhand en 103 voor conditie een stier die past bij zowel opstallen als weiden en dat is best uniek. Door zijn ruime melkplas is hij ook geschikt voor

bedrijven die richting 2015 de productie willen verhogen. En zijn aAa-code is met 543 ook nog eens veelgevraagd.'

Overigens moet bij de fokwaarden van Blitz wel opgemerkt worden dat zijn huidige niveau van nummer twee in Nederland nog slechts op een klein aantal dochters is gebaseerd. Voor productie gaat het om 91 dochters, voor exterieur om 16. CRV heeft Blitz als jonge stier beperkt ingezet als stiervader, vooral ook vanwege het wat gewone exterieur. 'Als je ziet hoe hij nu voorkomt, kan je achteraf zeggen dat we hem te weinig hebben gebruikt als stiervader. Nu krijgt hij geen nieuwe kans omdat OMan al zoveel invloed heeft gehad', verklaart Brinkman.

In Kollumerpomp staan op dit moment onder andere een Sudan- en een Dempseydochter uit de moeder van Blitz in de belangstelling van foktechnici uit binnen- en buitenland. Ook een Sudan- en een Observerdochter uit de Jorrynlijn dragen bij aan het fokken van mogelijk een nieuwe Sunny Boy, Jorryn, Pello of Blitz. Mét veel melk, maar als het aan Hessel Agema ligt dus mogelijk ook met een iets meer afgewerkt exterieur. |

